

Előfizetési ár:

Egész évre	8 K
Fél évre	4 K
Negyed évre	2 K
Egy hónapra	80 F
—	—
Egyes szám ára 16 fl.	—
—	—
NYILTTÉR sora 40 fl.	—

SZÉKELYSÉG

Szerkesztőség és kiadóhiv.

Dr. Nagy Héni Gyvéd
tródiája, Csik-Szeredá-
ban, hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, hirdetések, nyil-
téri cikkek és előfize-
tési pénzek stb. kül-
döndök.

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik:	Főszerkesztő és lapfajdos:	Felolós szerkesztő:
Minden vasárnap reggel.	DR. NAGY HÉNI GYVÉD.	ÉLTHES ZOLTÁN.

Hiu töprengések.

Algeziás felől mind sötétebb felhők tornyosulnak s minden nap szorongó szívvel lessük, vajjon nem tör e ki az égi háboru, mely országokat, nemzeteket söpör el rettenetes hatalmával.

Ujongunk kellene a cikázó villámoknak s a földtekét megremegtető égdörgésben, Rákóczi-indulót kellene hallanunk, mert Magyarország petyhüdt idegeit ma már csak a természeti erők lesznek képesek a tevékenységre ingerelni; de midőn az európai ágyukoncert instrumentumait összehangolni kezdik, meg kell gondolkozunk, hogy ilyen készüllettel szabad-e csatába elegyedni?

Arra jók vagyunk, hogy egymás hazafiságába, egymás becsületébe, egymás tudásába gázoljunk, arra jók vagyunk, hogy egy 40 esztendő félszeg rendszernek összes hibáit egyszerre felfedezzük, a rendszert előnyeivel együtt szétzedjük s a szocialisztikus eszmékkel megrészegetett nemzet elébe egy új rajzolatunk, arra jók vagyunk, hogy a becsületes öreg ember hiszékenységét kihasználva, kormány- és királybiztosokat küldjünk a lángoló hazaszeretet elfojtására s e bakó szerepre olyan embereket használjunk fel, kiket még a poshadt rendszer is kiizzadt testéből és arra is jók vagyunk, hogy az ország élén egy oly kormányt nyeljük el, mely hazafiatlan eszközeit a nemzetiség kebeléből válogatja s a hazátlan népsöpredékkel szincerizál, hogy a nemzet testébe fenét oltasson; sőt jók vagyunk arra is, hogy hazafias felbuzdulásunk alkonyán álljunk a mellevő táborába a törvénynek tiszteletet szerezni.

Ezekre és még sok mindenre jók vagyunk, de midőn a lét és nem lét kérdése felé sodortatunk, szörnnyúságos helyzetünk mellett is kimagaslóan áll elöttünk: hol van a vezér? Hol van az a kormányzásra képes szilárd kéz, mely képes lesz biztos vizekre vezetni, mert most már sérelmeink csak másodsorban aktuálisok.

Álmodozunk a törvény tiszteletének visszaállításáról, a vármegyék megfélékezéséről, s ezt már bevégzett dolgunk hirdetik a Kristóffy és Lányi nagyobb dicsőségére s nem vessik észre, hogy a mély csendben ezek most apró-cseprő dolgokká törpülve, a nemzet szeme vezér után néz. Oh! mekkora szükség volna most a király és nemzet egyetértésére! Oh mekkora szükség volna most a felizgatott szenvedélyk

lcsillapítására! Ebben az egyetértésben születnék meg az a vezér, a mely a nagy Kossuth lángnyelvét, Széchenyi zsenijét és Deák bölcsességét magában egyesítve, győzelemre juttatná a készülő világháboruban a szent szabadságot.

De így . . . de így! azok: a tizedrangú emberek, kik szorongat a szalmabábuk felvonulásának fedezésére használják, kik Magyarország büszkeségét, a huszárságot a mesterinasok nyelvöltögetésének megfékezésére süllyesztik alá, mire képesek szörnnyű kicsinységükben!

Urain! a nemzet méltóságából ne üzzenek gunyt, a jó öreg király hiszékenységét önző céljaik kiaknázására ne használják fel: hiszen önök jól tudják, hogy a rohamosan kifejtett világesemények keretében hízogot nem pótolhatnak; tudják, hogy többé nem a császár találkozásos irányítják a politikát, hanem a nemzetek akarata kormányaikban s ez az akarat önöket nem teremtette, tudják, hogy az elbizakodott német csökönyösség csak akkor hajlandó engedni midőn már minden késő; és ha ezeket tudják miért nem teljesítik egy becsületes lemondásban kötelességeiket, a míg még önökre is nem késő? Hogy nyilják fel szemé azoknak, kik az emberben csak eszközt keresnek. Önök trombitászok mellett hirdetik hazafiságukat, lássunk hát egy valódi hazafias cselekményt a visszalépésben.

A nemzet nem éri be egy olyan kormányelnökkel, ki nyíltan hirdeti, hogy mindent a császárnak köszönheti, s emiatt övé élete, akarata, szent előtte. Annak a kormányelnöknek meg kell magyarázni, hogy a 16 millió ember a mostani világtorrongásban is számot tevő hatalom, s ha ez a hatalom szeretettel övezi királyát, jöhet Poroszország tartalék polihikájával, jöhet Olaszország intrikájával, megvédi ez minden eshetőséggel szemben.

De annak a kormányelnöknek azt is meg kell magyarázni, hogy mindnyájan az ő gyermekei vagyunk, egyiket nem szabad jobban szeretnie a másikkal, egyik sem mehet mostoha számba, csak azért mert verejtékes keszmenyét a mostoha anya dologtalan féltésveireivel elhurácsolja. Annak a kormányelnöknek állandóan örködnie kell, hogy a kamarilla befolyása ne érvényesüljön Magyarországra megrövidítésére; nyíltan meg kell mondanunk, hogy ha már a jogos követelés teljesítése az nrakodói tekintély rovásával jár, nagyon is itt van az ideje, hogy a király adja azt kegyelme, szeretete jeléül.

És ha nem teszi és nem mondja akkor nem is szabad a miniszterelnöki széket elfoglalva tartania, mert az nem azért van, hogy onnan csak a császári akarat érvényesülése segítessék elő. Adjon helyet másnak és adjanak helyet másoknak, mert Magyarország most már nem az abszolútizmustól fél, hanem fél attól a százfejtű hydrától, mely valahány nemzetiség annyifelé értes követeléssel nyújtogatja felénk a vágytól gözölgő száját.

Vármegyei erdőeladás.

Ez az úgy már annyira fölkavertatott, annyi mindenféle ellentétes állítás, a való tényeknek nem mondom szándékos, de a legjobb tudomásom szerint, mindenesetre léves elferdítése került forgalomba, hogy a ki azokat az egymásután megjelent cikkeket elolvasa, nemcsak nem tudott magának a dolog lényegéről tiszta képet alkotni, hanem amiről addig tudomással bírt, az is összezavarodott fejében és jogos bámullattal kiálthatott fel soha sem hittem volna, hogy Csikban ennyire burjánzik a „panama”.

Pedig hát a dolog egyszerű és kialakulhat még az a közvélemény, hogy voltaképen annak nincs igaza, a ki a közérdek nevében a „Csiki Lapok” hasábjain beszél és sokakat felfelé és lefelé egyaránt meg is gyanusít.

Vegyük teljes objektivitással a vármegyei erdőeladás ügyét!

A kiindulási alap mindenesetre az, hogy a vármegyei üz- és veresvölgyi erdőségekre két komoly ajánlat tétetett. Egyik a P. H. Götz bécsi cég részéről 2,820,000 koronával, a másik Steinherz B. budapesti cég részéről 2,800,000 koronával.

E szerint a két cég ajánlata között a különbség mindössze 20,000 korona, a mely az ajánlati összegek nagyságához viszonyítva, azt hiszem minden komoly ember előtt nem olyan nagy összeg és nem olyan nagy differencia, hogy ajánlatok kiválasztásánál *egyedül és kizárólag* irányadóul szolgálhasson és egyéb mellék, de azért fontos és lényeges körülmények figyelembe vétele teljesen mellőztesseék.

A „Csiki Lapok” cikkíróinak alapos jogi tévedése pedig, mikor azt vitatják, hogy Götz cégnek az árverés pillanatában meg kellett volna jobb ajánlata alapján az erdőt kapnia, mert ezt így kívánja a szerződések természeté, mely úgy az eladót, mint a vevőt egyaránt kötelezi, abban rejlik, hogy az árverési feltételek 7-ik pontját egyáltalán nem ismerik.

Legalább is vehettek volna maguknak fáradságot, mivel az erdőeladás ügyéhez hozzászóltak, hogy alaposabb és kimerítőbb tájékozást is szerezzenek.

E pont szerint „a vármegye *fontartotta* jogát, hogy a tettajánlatok közül, azok *nagyságára való tekintet nélkül szabadon választáshat*, esetleg valamennyit *visszautasíthatja* és új árverést tarthat, anélkül, hogy ezért kártérítés lenne követelhető.”

Ki beszélhet tehát ilyen jogfenntartás mellett *kötelező szerződésről*, mely szerint az erdőségeket a Götz-cégnek feltétlenül és okvetlenül meg kellett volna azonnal kapnia?!

A jog azért jog, hogy vele adott esetben *élni* is lehessen, különben semmi szükség sincsen rák és nagyon rosszul cselekednének azok, akik egy ilyen vitalis jog gyakorlását, nem tudom minő indokokból, a közvélemény előzetes előkészítésével, sőt némi sorok közötti meggyanúsításokkal is, eleve megakasztják akadályozni.

Ezzel ugyan tehetnek az illetők a Götz-cégnek nagy szolgálatokat, de azt már jogosan kétségbe vonom, hogy a közérdekkel is hasonló jókat cselekednének.

Megjegyzem e helyen, hogy az illetőknek tisztán és kizárólag csupán az lenne a célja, hogy ezáltal a két versenyző cég között minél nagyobb konkurenciát fejtsenek ki s mintegy kényszeríteni akarják őket, hogy a megítélt vételáron felül vármegyei kulturális célokra még újabb zárazsereket ajánljanak fel, vármegyének köszönnettel tartozik nekik és megérdemlik háláját, azonban ezt a jórávaló indokot kizárja az a tény, hogy ezek cikkekben nekik mindenképpen Götz és Götz kell.

Mintha bizony tisztán anyagi szempontból a vármegyére nem teljesen mindegy volna, hogy melyik cég hozza be a milliókat.

A mi már most a két versenyző cég bellügyeit illeti, az említett cikkirők bizony egyoldalú és hiányos ismeret alapján dolgoznak.

A világ fakeserkedelemeink csupa passiósból figyelemmel kísérelői a Götz-céget felelelnek a *legrealitásab* alakokon dolgozó kereskedőnek. Nem tudom, hogy érték a realitást, mert ez nagyon relatív fogalom és sok minden elfér abban, tehát erre való felelet helyett három kérdést teszek fel:

1. Meggyőződtek az illető cikkirő urak komolyan és kétséget kizárólag, hogy ez így van?

2. Megtudják-e cáfolni „Agrícola” rőpiratában a Götz-cégről elmondott és éppenséggel realitásra nem mutató tényeket, melyeknek bizonyítására „Agrícola” vállalkozott?!

3. Meggyőződtek arról és bizonyítani tudják-e hogy Steinherz B.-cég nem a szősorozat értelemben realis alakokon dolgozó cég?!

Hírlapi polemikákban sok mindent el lehet mondani mindenkiről, azonban e tér nem lévén alkalmas a bizonyításra, épen azért soha sem szabad a higgadság határán túl menni és a tollat Hübele-Balázs módón neki eresztetni.

Steinherz B. cégnek cikkirők szemében egyik további lényeges szépséghibája, hogy *zsidó*, hát a Götz-cég nem zsidó?!

Megrövták a cikkirők, hogy Steinherz B.-nek Romániában üzleti telepe van.

Hát a Götz-cégnek nem ott van? Hiszen épen ebből a körülményből fejlődött ki a cég között az az örül verseny, mely a vármegyének egy milliót, sőt még ennél is többet jövedelmez a remélt vételáron felül. Mind a kettőnek Romániában az üz- és verevölgyi erdőségekre közel nagy kiterjedésű és értékű fafeldolgozó telepei vannak s épen ezáltal akarják a tulfizetett vételárat megspórolni.

Ez a rugója az egész vásárnak. Steinherznek mindenesetre a Götz-cég felett van egy előnye — a mely jelen állapotok között igen fontos — és a melyet az igazgatótanács is alapos megfontolás tárgyává tett. Ez pedig az, hogy Steinherz B. cégnek Budapesten van a központi irodája, budapesti bejegyzett cég és magyar állampolgár, a mivel a Götz-cég egyáltalán nem dekedelhetik, nem lévén neki az egész Magyarország területén 1, mond egy fillér értékű vagyona.

A Götz cég sült osztrák cég. Hát a mikor a fővárosban és az egész országban egymásután alakulnak meg a ligák a védégyeletek a magyar ipar érdekében és a mikor a társadalmi uton nyílt harcot üzenünk mindennek a mi osztrák, hát akkor egy sült osztrák céget pártoljunk, egy sült osztrák céget fogadjunk magunk közé?

Ez mindenesetre nevéstéges!

E kérdésről tovább nem vitatkozom. tisztán egyéni felfogás dolga. Mindenki alkalossá meg magának erről saját véleményét, annyit azonban nem hallgathatok el, hogy nekünk úgy gazdasági mint nemzeti szempontból jobb, ha a milliókat járó haszon Budapesten marad és nem gazdagítjuk Bécsét.

Aztán a zsidók közül sokkal jobb reánk nézve az, a melyik állam polgár s azt jobb szemmel is nézzük különösen akkor, ha a másik felett lényegében véve semmi hátrányban nincsen.

En úgy hallottam nagyon is illetékes és beavatott helyről s természetesen e kérdéssel kapcsolatban jól volna eldönteni azt a kérdést is, hogy „Agrícola”-nak igaz van-e abban, hogy az árverés előtt, az árverezni szándékozókat egyrézre kiegészítési tervezetet készített előj melynek elfogadásával a vármegye több mint egy millióval károsodott volna meg és igaz-e, hogy az ajánlat perfektuálása Steinherz céget előtérít meg, a ki ilyen manipulációkba nem törekedett bele.

Ha ez igaz, sőt „Agrícola” ennek bizonyítására ajánlkozott is, akkor igazán kár volt a közérdek nevében Steinherz céget útni és nagyon igazságtalanul és méltatlanul éri őt a bántalom, mert a vármegye érdekeit ez a Steinherz egy nap alatt többet és jobban szolgálta, mint a hogy a zajos generáció egyenként és összesen egész életén keresztül szolgálta és szolgálhatja.

Ísmélem én hangsúlyozom, hogy ha ez igaz, akkor Steinherz cégtől csak a vármegye rosszakarója mondhat rosszat.

Menjünk azonban tovább!

Ugy tudom, hogy az árverés után közvetlenül Steinherz volt az első, ki az árverési vételáron felül, kulturális célokra tetemes, 100,000 koronát ajánlott fel és ennek egy részét letétbe is helyezte.

A kezdeményezés, mely mindig érdem szokott lenni, tehát az övé!

A Götz cég pedig csak mikor ezt megtudta, akkor tett bizonyos ilyen ajánlatot, melynek összegét nem tudom, de lehet a Steinherznél valamivel nagyobb is. Utóvégre a licitáció azért licitáció, hogy az utolsó mindig többet igérjen, ha komoly vevő szándéka van.

Kétségtelen tehát, hogy Steinherz kezdeményezése nélkül a Götz cég kulturális célokra még egy pohár vizet sem adott volna.

Hangulat keltésre minden esetre jó, de azért az illuzió azonnal eloszlik, hogy ha a dolog másik oldalát is figyelmes vizsgálat alá vesszük. Arról van ugyanis szó, hogy a Götz cég kötelezte magát, miszerint az egész erdőreget magyar területen fogja feldolgoztatni kizárólag székel munkásokkal.

Elhiszem neki a *feldolgozást*, mert ha akarná, sem tudná más területen végeztetni, lévén az Uz völgye még mindig a Magyar állam területe.

Steinherz is e feltételt kénytelen lesz a saját maga jól felfogott érdekében elfogadni, mert azt senki sem hiszi el, hogy az Uz völgyéből a levágot fatörzskeket feldolgoztatlanul Romániába leszállítatja.

Hogy pedig székel munkásokkal dolgoztat ezt könnyű volt a Götz cégnek megígérni, mert hát ez mint bevőknek kötelezettsége az árverési feltételek 18-ik pontjában szöszertint bennefogtatatik.

Steinherznek tehát felesleges volt e tekintetben külön kötelezettséget vállalnia, feltéve, ha komolyan és nem hangulat keltésre dolgozik.

Megkísérlettem röviden a hírhedt vált vármegyei erdő eladásának kellő képét adni. Korántsem azért mintha bárkit vagy épen a törvényhatóságot bármi tekintetben befolyásolni akarnám. Cselekedjék a legjobb belátása szerint igazságosan.

Ilyen dolgonál az audiaturo altera pars elvével fogva, mindkét fél meghallgatandó, ha már az egész úgy a nyilvánosság elé vitetett és nem szabad a heves és egyoldalú támadásoknak felülülni, a mely mindent csakis Götz cég javára vindikálja s a másikat a sárga földig lerántja.

Gondolom, hogy az igazgató tanácsot is olyan indokok vezették, a mikor a közgyűlés elé terjesztendő javaslatában Steinherz cégnek elsőbbséget adott, a melyek minden esetre a vármegye sőt az egész ország érdekeit szol-

gallják és nem a közönség megtévesztésére valók.

A Götz cégnek érdemből emeletes házát akarnak építeni. Azonban ha egy gyengén alapozott emeletre még egy emeletet ráépítik ez a ráépítés annak az épületnek a bedőlését még gyorsabban teszi. — Jó lesz tehát vigyáznunk!

Bites Zoltán.

Hadd hordja a posta...

A „Csikvármegye” 25-ik számában „Igaz-e?” cím alatt ö. i. ur ismét neki ront a közigazgatási tisztviselőknél s mindenáron lemondattni akarja, vagy azért,

hogy helyüket Clement, Kobaoz, Azwanger s más cseszlai talentumok foglalják el, vagy azért,

hogy a rég óhajtott alispáni széket — s ez valószínűbb — ö kaparitthassa meg.

Soha se fáradjon ö. i. ur, tudja mit: Ires a főispáni szék s azt egész könnyű szerrel megszerezheti s akkor aztán a tisztviselők magatartását szabályozhatja, ha lesz ki elfogadja szives tanácsait, de a mig zsiros hivatalt tart elfoglalva, addig nem állhat be erkölcsbírónak.

Ugyan kérem ö. i. ur, hát a bírósági, pénzügyi, s más állami tisztviselőnek nincs kötelessége a hazával szemben? Hát ön előtt csak a megyei tisztviselők huncfutok, gazemberek, becsutelenek azért, hogy megtartják állásaikat, mindaddig, mig töltik törvénytelen eszeget vagy egyenes törvényérteát nem követelnek?

Ugyan kérem ö. i. ur mutassa meg nekem, minő feltételhez kötötte a törvényhatóság tisztviselőinek állását, midőn megválaszolta? Mutassa meg kérem, kívánt-e a törvényhatóság más garanciát az ország törvényei megtartásánál? Mutassa meg kérem miben szegte meg az a tisztikar esküjét, mi által nem tartotta be az ország törvényeit? Mert ha nem képes bemutatni, akkor hátrább az agarakkal!

A nemzet nagy tehetségű vezéreit senki sem tiszteli jobban Csikvármegye tisztikaránál s mert épen azok adták a jelszót az egész országának: megtartani mindaddig a posztot mig törvénytelenesébe nem hajszolnak, — feltűnő, hogy most mégis ö. i. ur ama vezérek felfogásával szemben minden áron megbélyegezni, lemondattni akarja szeretett székel vezéreit. Mi érdeke van abban, ha nem az, hogy valahára már ö következzék? Pedig olyan nagy hazafinak törvénytelen kormány alatt hivatalt vállalni hazaárulás, nemcsak hanem szent kötelessége felbuzdulásában meg a meglevőről is lemondani, példa kell a megtévedt állami hivatalnokoknak!

Addig csak hadd hordja a posta kunyórálo leveleket, ha gondolja ö. i. ur hogy az alispáni állást úgy érdemlik ki.

Politikai hétről.

A budapesti magyar bűlgyek kezdeményezésére megalakult a magyar „Tulipánkert”, a melynek célját a következőkben foglalták össze:

1. Tüntető állásfoglalás minden nemzeti eszme, mozgalom és törekvés mellett a minél hathatósabb közreműködés arra, hogy semmi ezzel ellenkező irányzat a társadalomban érvényesülni ne tudjon.

2. A megalkuvást nem ismerő nemzeti érzés ápolása a családi életben s főként a nevelés terén.

3. Minden fénytűzésnek és nélkülözhető kedvteléseknek mellőzése mindaddig, mig a demetere szakadt „nyomor és szenvedés” enyhítésére van szükség, a mennyiben a magyar kultur-törkévéseknek nem árt.

4. Minden a nemzeti jelleg és önállóság előmozdítását célzó társadalmi, kulturális vagy gazdasági vállalkozás és kezdeményezés büdtő támogatása.

5. Előszörben saját példánkkal, de egyszerűs mind minél szélesebb körű agitációval való közreműködés arra, hogy magyar ember lehetőleg minden szükségletét magyar termelőktől és iparosoktól, magyar eredetű cikkekkel szerezze be.

A tulipán viselése külső jelét képerli a nemzeti érzésnek és alig, hogy az akciónak híre terjedt az országban, már is minden városban megnőtt a mozgalom, az akció a magyar ipar érdekében.

Ebből a mozgalomból pedig még politikai esemény is lehet, mert nem lehetetlen, hogy siettetni fogja a válság megoldását. Kik fogják érezni elsősorban a „tulpán-kultusz” hatását? Az osztrákok! igaz és nagy örömlünkre, ha az osztrák ipari cikket nem vásároljuk és kereskedőink arról győződnek meg, hogy csak a magyar termelőktől és iparosoktól származott árak lesznek kelendők, akkor a „tulpán-kert”-nek diadala van. A kormány hivatalos lapja — szokás szerint, mint minden nemzeti mozgalomról — kicsinylőleg és élcelődőleg ír az egész mozgalomról.

De ez mellékes!

Majd megmutatjuk, hogy mi lesz belőle!

A „Budapesti Hírlap” március 28-iki számát elkozták, dr. Edvi Illés Károly „A magyar bíróság veszedelme” című cikkéért. Nem tudjuk a cikket bírálattal tárgyává tenni, annál kevésbé szemelvényeket közölni belőle és cupán csak annyit jegyzünk fel, hogy a kik ismerik Edvi Illés publicisztikai működését, valamint jogi értékesítéseit, azok tudhatják, hogy Edvi Illés egy higgadt, tárgyilagos író, a ki a sajtó-szabadsággal visszaélni nem szokott.

De hiába, — megváltoztak az idők s a sajtószabadságot, Kristóffy rendelete után, a cenzura váltotta fel! Kristóffy nem sokára úgy képzelhetjük, mint azt az unatkozó római császár, a ki egyszer azt kérdezte, hogy „Mivel töltök a napot? Már az ellenségeim pusztításába is beleantam.”

A magyar bíróságokban van még reményünk és nem is hiszünk, hogy szolgáltatásba fognak állani a kormányoknak, mert nem lenne szomorubb és fájalmasabb annál, ha a magyar nemzeti küzdelem leverésére, lehetetlenül telőre a független bíróságok is vállalkoznának.

Az igazságszolgáltatás közegei között mindenesetre első helyen áll az ügyészség; azonban minél függetlenebb a bíróság a határozataiban és ítéleteibe, annál gyengébb az ügyészség.

Fejérváryék megárták ismét Bécsot. A magyar király csatlóról fogadta az ősszeminissterium tagjait és felvilágosítást kért arra nézve, hogy a választások egyáltalán kiirattassanak-e és mikor? Az együttes kihallgatásnak az eredménye leverő és szomorú, mert mindinkább látjuk kibontakozni a nyílt abszolutizmust.

Az ügyvivő uraknak sikerült ő felségét az alkotmányos szándékaitól eltéríteniük, mert olyan tanácsot adtak a királynak, a mely szerint az 1848. IV. t. c. 5-ik szakasza, illetve az est módosító 1867. X. t. c. ellenére a választások a törvényes időn belül nem iratnak ki.

Nem kell tehát parlament! Ez az álláspontja Bécsnek. Nemsokára, talán még ma, olvasni fogjuk a király manifestumát, a melynek értelmét szerzője az ügyvivő kormány és szerkesztője Lányi Bertalan igazságügyi ügyvivő és az abszolutizmusnak hírhéd jogásza.

E manifestumban, előreláthatólag, indokolni fogják a választások elrendelésének a mellőzését. Kérdem, hogy miért okollják meg. Hisszen a törvénynek a választások kiírására vonatkozó rendelkezése olyan világos, hogy attól eltérni nem lehet és ha eltérés történik, előtlünk áll az abszolutizmus.

Ezt a manifestumot a lelkiismeret furdalása szűli, mivel Bécsben is tudják, hogy a választások kiírásának mellőzése törvényesítés

és azt gondolják magukban, hogy ezt valamivel indokolni is kell.

Ez azonban nem vigasztalás, hanem ellenkezőleg egy olyan szomorú jelenség, amely eszünkbe juttatja mindazokat az ilköket a mikor a magyar alkotmány megsemmisítéséért mindent elkövettek a Haynauk, a Bachok.

A politikuskok szó-beszédének állandó tárgyát képezi a Fejérváry kormány jövője. Vannak sokan a kik nem hisznek a jövőben — ezek a kishittek — és vannak sokan a kik biznak a jövőben.

A kishittek azt mondják, hogy a Fejérváry kormányuk sikerült a vármegyék ellenállítását hol egészen, hol kevésbé megtörni; hivatkoznak arra, hogy már is a ministerek az egyéni szabadságot, a sajtó-szabadságot rendőletleg megszorították, valamint az állami intézmények közül a postát és a távirtdát az abszolutizmus szolgálatába vonták.

Hát ezek ugyan mind megtörtént dolgok, de a kik ismerik a magyar nemzet történetét, azokat ezek a dolgok el nem csüggeszthetik.

Történelmünk fényes példákat szolgáltat arra, hogy a Haugsburgok abszolút uralmukkal szemben elvégre is a nemzet győzött.

Rendeletekkel, erőszakoskodással ideig-óráig csak lehet boldogolni, de egy nemzetet, egy ezeréves nemzetet kormányozni nem.

Közszabadságaink elközbása gonoszság! A gonoszszágnak egyik igen rossz tulajdonsága hogy némelykor győz az igazság fölött.

Hanem egyszer mégis csak elbukik; ha pedig elbukott, akkor örökre elbukott.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kinevezések.** A király csikszentkirályi Bedő Joachim erzsébetvárosi törvényszéki jegyzőt a kézdívasárhelyi kir. törvényszékhez albiróvá kinevezte. — Az igazságügyi miniszter csikszeredal Dóczy Báltint dévai kir. törvényszéki aljegyzőt a dévai ügyészség kerületébe ügyészségi megbízáttal rendelte ki.

— **Vármegyeli kinevezések.** Csikvármegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresült iktatói és kiadói, valamint írónki és díjnoki állásokra a beérkezett 44 pályázó közül Csikvármegyei alispánja, mint főispán helyettes által a következők nevezettek ki: Iktatóvá: Fritz Henrik gyergyószentmiklósi lakos; kiadóvá: Balázs Dénes megyei írnok, ideiglenes minőségben. Írnök lett: Gál János szögödi lakos; díjnök: Dóczy Károly hivatalos szolgá. A kiadói, egy írónki és egy szolgai állásra f. hó 25-éről pályázat hirdettetett.

— **Haldíkozás.** A belső-szolnok kerületi róm. kath. papság fájdalomdult szívvel jelenti, hogy szeretett paptársuk Csizsér Ádám apnagyafusi lelkész március hó 17-én elhunyt. Az elhalt Csizsér Ádám vármegyénk szülőtte volt és mint apanyafusi lelkész hiveinek gondos pásztorá és paptársainak jólelkű munkáértára volt. Az elhunytban öz. Csizsér Gergelyné, sz. Nagy Mária fiát, Csizsér Lajos, Csizsér Gergely és Csizsér Berta testvérüket gyászolják.

— **Főúri vendégelnk.** Folyó hó 26-án este felé prúszkölő automobilon városunkba érkezett Contaquin román herceg és neje. A főúri pár a „Vigadó”-ban szállt meg és egy pezsgős vacsora elköltése után a reggeli órákban tovább szüdzöldöttek.

— **Iskola-látogatás.** A vallás- és közoktatásügyi minissternek eddig szokatlan, újabb intézkedése volt az, hogy Killyéni Endre hosszafalusi iskolalátogatót a helybeli polgári leányiskola meglátogatására küldötte ki. — Killyéni Endre szerdán meg is kezdte látogatásait az egyes osztályokban és a hét végére be is fejezte. Killyéni a polgári iskola tanári karának elismerését fejezte ki.

— **A csikszeredal védegyelet.** Március hó 14-ére Hajnó Ignác az önálló vámtörlet

és a magyar ipar lelkes híve, értekezletet hívott össze a célból, hogy városunkban is megalakítsák a magyar ipar megerteremes, illetve pártolása végett a „csikszeredal védegyelet”. Nagy számmal megjelentek közül egy bizottság alakítottak, a melynek elsősorban feladatát képezi a védegyelet szervezése. A védegyeletnek célja nem más, mint az, hogy városunkban is pártoljuk a magyar ipart. Hogy mily módon és milyen eszközökkel érhetünk el eredményt, azt a bizottság fogja kidolgozni, mindenesetre gyakorlati irányban. Szép eszmét tűzött zászlójára a védegyelet és reméljük; hogy minden jó érzésű magyar ember csatlakozni fog, hogy segítségére legyünk az egyetnek nemes munkájában. A bizottság tagjaivá a következők kérték fel: Dr. Győr-pál Domokos, Dr. Imecs János, Csizsér Imre, Karda Béla, Dr. Filep Sándor, Merza Rezső, id. Dávid Ignác, Balázs Dénes, Dr. Nagy József, Márton Gábor, Hajnó Ignác, Dr. Tauber József, Dr. Zakariás Manó, Dr. Daradics Félix, Dr. Végh Elemér, Fejér Sándor és Csudó István.

— **A sajtó köréből.** Lenkei Zsigmond a Budapesti Hírlapnak 10 éven át volt főtisztviselője, a Magyar Újság kiadó Országos Szövetségének jegyzője s az Újság kiadó Lapjának szerkesztője, az Általános Tudósító kezében megalakult Vidéki Lapok Központi Hirdetési osztályának igazgatójává nevezte ki.

— **Rejtélyes eset.** A csikaplocai köztemetőben folyó hó 24-én a sírásók egyike földdel behintett skatulyát talált. A skatulyába fehér kontóba felöltöztetett két kis leánygyermek volt fektetve. Az esetről jelentés tétetvén, a kir. törvényszék vizsgálóbírója és a törvényszéki orvos a helyszínére kiszálltak. A lelketlen anya kiléte még nem tudható azonban a nyomozat folyik.

— **Pártalakulás.** Folyó hó 25-én Csikszentmártonban a szt.-mártoni és csekefalvi választó polgárok megalakították az alsziki függetlenségi kört. A választók Cseh Vilmos házában gyűltek össze és elsőnek Dr. Ády Endre ügyvéd beszélt, a ki kiértesítve a mai áldatlan politikai állapotokra ismertette az összejövetel célját. Dr. Ády Endre ajánlatára a függetlenségi kör elnökré egyhangúan Cseh Vilmost és jegyzőjévé Dr. Albert Gáborot kijáttották ki. A jelen voltak közül Bartalis Ágost főszozlabíró is beszélt. A nemzeti eszmékről és gazdasági válságunk szükségéről tett nyilatkozatai általános tetszést arattak.

— **Meghívó.** Tusnádfürdő birtokosaink szövetezete f. évi április hó 12-én délután 2 órákor rendkívüli közgyűlést tart a fürdő-igazgatóság irodájában, melyre a t. tagok ezenel meghivatnak. Táragsorozat: 1. Fürdő-igazgató választása. 2. Élnöki előterjesztések. 3. Esetleges indítványok. Vajna József szövetk. elnök.

— **Értesítés.** A vármegyei Gazdasági egyesülethez a tagok részére kedvezményes áron kiosztandó legelőrendű löhere, lucerna és takarmányrépa vetőmagvak megérkeztek s míg a készletben tart, a délelőtti órákban az egyesületi irodában (vármegyeház) a jelentkezőknek készpénzfizetés mellett kiadatnak. Egyegy tag kedvezményes áron minden magból csak 10 literig vehet át. Az ezen felül meynyiség csak a rendszer ártan, 20%-al drágábban adatik. A fennebb írt takarmánymagvakon kívül kiosztatik nagyobb mennyiségű orozs lenvetőmag litereként 30 filléret tetszés szerinti mennyiségben. Távolságból lakó egyesületi tagoknak az összeg előleges beklüldése, vagy utánvéttel mellett a magvak postán is megküldetnek. Közvetlen átvevők az elvitelhez szükséges szákokat küldjék, vagy hozzák magukkal. Csikszereda, 1907. március 30-án.

Az egyesület titkári hivatala.

— **Felhívás a csikszeredal Ifjusághoz!** Szopos Gáspár kir. törv. joggyakorok a csikszeredal labdarugó társaság megbízásából a következő felhívást teszi közzé: „A csikszeredal labdarugó társaság az Idén is működését folytatni óhajtván, már a közelebbi napokban a meynyire a tavaszi idő szeszélye megengedi, a próba gyakorlatokat megkezd. Minthogy azonban a társaság tavalyi működése a tagok részvétlensége miatt gyengének mondható, ez Idén működését azon biztos reményben kezdené meg, hogy a kibocátott ívet aláíró ta-

gok, mintegy becsületbeli kötelességüknek fogják tartani — kivéve ha igen fontos okok akadályozzák — hogy a játékokra mindig és pontos időben megfognak jelenni. Ezt annál is inkább megtehetik, mert ezen nemes szórakozás amellett, hogy az egyesek részéről semmi anyagi áldozatot nem kíván, különösen az irodában görbedőknek, de másoknak is testét jótkönyen edzi és a vérkeringést nagyban elősegíti és bírkli is a helyett, hogy a sétálásra szant idejét a város poros levegőjében az utca szfaltjának koptatásával töltené, kívül a városon társaság körében sokkal jobban és férfiboz illó módon eltöltheti. Hogy pedig mindezek megvalósulhassanak ezuttal is felkértem a társaság eddigi tagjait, valamint újonnan belépni szándékozó urakat, hogy a kibocsátott ívet aláírni szíveskedjenek.

— **A gazdák érdekében hasznos.** Nijást tervez Mauthner Ödön cs. kir. udvari magkereskedő cég Budapesten. Ugyanis a gazdák ezideig teljes megnyugvással szereztek be gazdasági magszükségeiket oly úle, tekben, ahol Mauthner-féle konyhakerti és vírágmagvakat árúsítanak, abban a hiszemben hogy ott a gazdasági magvak is a Mauthner cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner raktáraiból. Amint értesülünk a gazdák érdekében megvédeés és a cég jó hírnevének érdekében is, a Mauthner cég a közönséggel rövidesen ismer tenni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövetkezetek névsorát, a melyeknél a cég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

Válasz Márton Gábornak.

Kérem a „Székelység” vasárnapi számában az alábbiakat szívesen közölni:

„Teljes elégtételtől szolgál számomra hogy a „Csiki Lapok”-ban megjelent, személyemet támadó főrmedvények szerzőjeként, a kit a „Székelység” 7-ik számában „alattomos rágalmazónak” neveztem, hosszas bujkálás után egy Márton Gábor című egyén jelentkezett. Ennek az embernek a személyisége teljesen feleslegessé teszi a számomra, hogy vele polemizáljak. Közismert dolog, hogy a mit ő ír, vagy sugalmazói vele íratnak, már csak azért sem lehet igaz, mert az ő tolla megtévedésből sem szolgálhatja az igazságot. A ki személyes presztízsét épségben akarja tartani, az egy olyan himpellérrel miut a minő Márton Gábor nem vitázhatik. E kétségtelen ténynek a konstataása egyben válaszom a „Csiki Lapok” 28-ik számában megjelent vonításaira is. Még csak azt jelentem ki, hogy ha ezentul bármit hazudnának is Márton ur vagy társai a magam részéről még az ily módon való ériutkezést is beszűntetem velük. Vele és sugalmazóival, hogy mily módon találkozhatom ezután, azt csakis a nagyközönségre való tekintettel hallgatom el.

Akkor azután fenhetik a nyelvüket és elvégezhetik azt a munkát a melyre kizárólag alkalmasnak tartom őket.

Budapest, 1906. márc. 31.

Hersberg Károly.

Tek. Dr. Nagy Béni ügyvéd urnak

Csikszereeda.

Tisztelettel felkérem, szíveskedjék lapjának legközelebbi számában az alábbiakat közre adni:

„Én a vármegye tulajdonát képező Uz- és Veresvizvölgyi erdőségek faanya-

gáért a tulajdonosoknak mindössze 2.8000.000 koronát kínáltam vételárként. Azonban mint jó magyar ember, mert testestől-lektestől annak tartom magamat kötelességemnek tartottam és kedvem s ugy hozta, hogy vármegyei kulturális célokra 100,000 koronát ajánljak fel. Konkurencseim ebben utánoztak, sőt felűi is licitáltak adományukkal. Könnyen tehettek, de vajjon őszinte szívből fakadó-e az ideozatuk, mint az enyém?!

Ezt a „Csiki Lapok” kortes cikke nem bírálhatja meg.

Tudomására hozom továbbá még mindenkinek, aki nem tudná, hogy budapesti bejegyzett cég vagyok. Állandó irodám és lakásom Budapesten V. ker. Hold-utca 23. szám alatt van. Telephonszámom 32—35. Eszerint nem lakom Romániában, de búszke vagyok reá, hogy becsületes munkásságom révén ott is sikeresen működöm.

Kelt Budapesten, 1906. márc. 30.

Steinhers B.

Lapkiadó: Bokross Endre.

Csak 12 koronáért

szétküld utánvétellel az Orsz. Posztókv. Áruház Budapest, Rottenhiller u. 20. sz. egy férfültönyre elegendő 3 méter **finom fekete, sötét-kék, szürke és barna gypajuszövetet vagy kamgarnt.**

1—13

Ha **köszvényben, reumában szenved,** ne kíséreltezen semmiféle szorrel hanem vegyen egy üveg **dr. Flesch-féle**

köszvény-szeszt

mely csuiz, köszvény, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengességét ütés, orlítás, rándulás ficamodásból származó fájdalmakat és dagantokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legközelebbi idő alatt észlelhető, még a legrövidebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt.

Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

dr. Flesch Emil Magyar-korona gyógytárában Győr, Baross-ut 24. szám. Budapesti főraktár: Török József gyógysszertárában. Budapest VI., Király-utca 12. Andrásy-ut 26. — 1 és fél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való családi üveg ára 5 korona, 3 lit, vagy 2 család üveg rendelésűnél bérmentve utánvétellel küldjük.

2—10

Gyomorhajban szenvedőknek!

Mindazoknak, kik akár megbűlés, akár a gyomor felterhelése, akár pedig hiányos, nehezen emészthető, igen meleg, vagy igen hideg ételek élvezése, vagy pedig rendetlen életmód által maguknak valamely gyomorhajot, nevezetesen:

Gyomorhurutot, gyomorgörcsöt, gyomorcikarást, nehéz emesztést, elnyálkasodást

szereztek, egy kitűnő háziuer ajánlatik, melynek kiváló hatása már sok év óta ki van próbálva. — Ez nem más, mint az

Ullrich Hubert-féle FÜSZERESBOR

Ez a fűszeres bor a legkiválóbban gyógyhatásának talált növényekből és a legkitűnőbb jó borból készítettik, erősíti és táplálja az ember emésztőszervezetét, elhárítja az emésztési zavarokat és az egészséges vér újra képsésére kiválólag hat.

A fentnevezett Fűszeresbornak kellő időben való használata által a gyomorhajok már csirájukban megsemmisíttetnek. Tehát senkinek sem kell kése delmekedni, hogy azt kellő időben használja. A krónikus gyomorhajnál fellépő jelenségek, melyenek a főfájás, felbőfőgések, mellégés, puffadás, hányással egybekötött emelygés, még ha olyan bevések lépnek is fel, a bornak nehányzori élvezete után azonnal elenyésznek.

Székdugulás és annak kellemtelen következményei, mint a szorulás

és annak kellemtelen következményei, mint a szorulás kolikus fájdalmak, szivdobogás, álmatlanság, valamint a vértalálások a májban, lépben és a verőcér rendszerben (aranyeres bántalmak) a Fűszeresbor által gyakran igen gyorsan elháríttatnak. — A fűszeresbor megszünteti a nehéz emesztést és könnyű székelés által az alkalmatlan anyagokat a gyomorból és belektől eltávolítja.

A sovány és halvány kinézés, vérhány, elerőtlenedés

nagyrészbén a rossz emésztésnek, hiányos vérképződésnek és a máj beteges állapotának a következményei. Az étvágytalanság az ideges elernyedés és lehangoltság, továbbá a gyakori fejfájások, az álmatlan éjszakák lassanként végkép kimerítik az embert. — A fűszeresbor az elgyengült életörnek új impulzust ad. — A fűszeresbor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emesztést és táplálkozást, kormányozza az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, lecsillapítja a felingerelt idegeket és egészen új életkedvet teremt. — Mindezeket számos elismerés és hálairat bizonyítja.

A fűszeresbor palackokban 1 lit 50 kréit és 2 litért a következő gyógy-szertárakban kapható: Csikszereeda, Csikszépvíz, Csikszentmiklós, Karczfalva, Kápolnás-Olahfalva, Homoród, Dilya, Bűgöz, Daróc, Zombor, Barót, Telegdi-bacson, Tusnád, Bánkfalva, Csikszentgyörgy, Sósmező, Gyergyószentmiklós, Gyergyóódtör, Gyergyó-Alfalva, Gyergyóótlós, Gyergyóújfalva, Csikszentmárton, Kászón, Parajd, Sikkód, Korond, Etéd, Farkaslaka, Székelykeresztúr, Erked Felek, Szászkeresztúr, Kacza, Köhalom, Ugra, A.-Rákos, Bodok, Miklosvár, N.-Ajta, Bölon, Zolán, Csarnáton, Bereczk, Zabola, Sepsiszentgyörgy, Kézli-vásárhely s így tovább Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeiben levő gyógysszertárakban.

Csikszereedai gyógysszertárból Fűszeresbor eredeti minőségben három és háromnál több palackkal megrendelésre küldetik Ausztria—Magyarország valamennyi helyiségbe.

Utánzásoktól órizkedni kell!

21—0

Világosan

ULLRICH HUBERT-féle Fűszeresbort kell kérni!!!